

"HAZADNAK RENDULETLENÜL LEGY HIVE, ÓH MAGYAR!"

MAGYARORSZÁGI HIREK

"CSONKAMAGYARORSZÁG NEM ORSZÁG, EGÉSZ MAGYARORSZÁG MENNYSORSZÁG!"

A KANADAI MAGYAR UJSÁG BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÉNEK JELENTÉSEI. BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÜNK CÍME: HEGEDŰS SANDOR UCCA 18. IV. 2.

MI UJSÁG A MEGYÉNKBEN?

BÉKÉS MEGYE
Békéscsabáról utnakindították azt a 81 internált osztrák barnaingest, akiket Nyugatmagyarországon elfogtak határhozraik. A kényszerűségből magyar földön "vendégeskedő" osztrákokat végül is kitoloncolták. Minden állomáson feltűzött szuronnal jártak fel és alá a kakastollas magyar csendőrök a vasúti kocsik mellett, mindaddig, amíg a vonat elindult Németország felé. A magyar kormány tárgyalásainak eredményeképpen ugyanis Németország befogadta, Csehszlovákia pedig átengedte területén a február óta Gyulán őrzött osztrák horogkereszteseket.

CSIK MEGYE
Székelyföldön minden évben megrendezik az "Ezer Székely leány napját", amelyre még a legkisebb székely faluból is gyűltek össze pompás népviseletű, fiatal székely lányok. Ebben az évben azonban az oláhok megtiltották, hogy a csikszereclai ünnepélyre bárki is felutazzon. Ezzel szemben a leány-napon a csik-somlyói (most "Cincsumulen"-nak nevezik!) templomban létszámot tartó fegyveres csendőrök jelentek meg, nehogy valaki székely népviseletben merjen imádkozni a saját templomában.

KOLOZS MEGYE
Schön Ilona kolozsvári leány ez év tavaszán elhaladt az egyik kaszárnya előtt. A kapuban álló román katona szemtelenkedni kezdett vele, mire a leány fölháborodásában arculütötte. A hadbíróság hónapokig tartó meghurcolás után háromévi börtönre és 10.000 lei pénzbüntetésre ítélte a becsületét védő szász lányt.

PEST-PILIS-SOLT KISKUN MEGYE
Solyomár fölött, a Várhegygel szemközti a Nagy-Kevély hullámos gerince vonódik föl Buda felé, háttérben a Csicsehegy kupakja emelkedik örökzöld fenyvesével, a nyergesen futó hegyoldalokon buzakeresztes aranylankák a kukoricatáblák élénk zöldje szavazódik a fénylő távlatokba. A természet öseről, a tűz és a víz vívták meg itt földrengtő túsajukat a kezdet-kezdeten. A völgyben autók robnak a Bécsi-úton, a fehérrevezett fasorok közt, fenn a váromon pedig csend fekszik: egy darab történelem alszik ott. A vár kétséget kizárólag régi római erőd, majd az Árpád-házi királyok tulajdona volt. Most kitűnt, hogy a solymári várhegy és vidéke — neves őskori lelőhely. Megtalálták a bronzkori ember lakótelepét közvetlenül a várfalak alatt és tövében. Az emlékek: egy nagy urna, gabonatarló, vizeskorsó, tejeskőcsög, agyaszűrő mintegy 5000 évesek. Egy agyagtálcákban pedig égett rozsa maradványa barnult elő — jelek szerint a bronzkori ember szállását bizonyára tűz pusztította el.

SOPRON MEGYE
Az osztrák megszállás alól népszavazás útján magyarnak maradt Sopron egyre jobban fejlődő idegenforgalma tette szükségessé egy népfürdő építését. A Fertő tó partján, ahol 100 évvel ezelőtt Széchenyi István, a "legnagyobb magyar" vadásztanyája

állt, a fürdő építése közben véletlenül három igen bő kénves forrásra bukkantak a munkások, és ezt a forrásvizet használták fel az uszoda táplálására. A gyógyvízi uszoda a nádasok mélyén fekszik, úgyhogy csak egy mérföld hosszú csatornát át közelíthető meg. Különösen a nők keresik fel nagy előszeretettel, mert a víze az orvosok véleménye szerint fogyasztó hatással van.

SZABOLCS MEGYE
A Tornyospálca melletti Mándokon borzalmas szerencsétlenség történt. Kovács János gazda földjére ment dolgozni. Mialatt felesége ebédet vitt neki, három gyermeke őrzet nélkül maradt otthon. A gyermekek játékból tüzet raktak, de csakhamar meggyulladt a ház s mind a három gyermek bennégett a lángokban.

SZATMÁR MEGYE
Évtizedeken keresztül a legkiválóbb magyar festők képeit díszítették a szatmári váróháza üléstermének falait. A város oláh tanácsa a napokban levette a falakról a festményeket és lomtárba helyezte azokat. Most elhatározták, hogy tudnak rajtuk, s ha nem sikerül a mindössze félmillió leire becsült, de sokkalta értékesebb festményeket eladni, akkor azokat külföldön elkötvetélik.

A FŐVÁROSSAL VETEKSZIK AZ ÉLEDŐ MAGYAR VIDÉK

A kecskeméti "Hírös Hét" méltó befejezéséig komoly munkára gyűltek össze az Alföld gondterhelte gazdái. Ezen a "homoki" értekezleten meghányták-vetették a problémákat, melyeket a "Kanadai Magyar Ujság" augusztus 3-iki számában már ismertettünk. Elhatározták, hogy tanulmányozni fogják a kanadai gabonatermelési viszonyokat — azaz az úgynevezett "száraz" — gazdálkodást — addig is, míg az Alföld megfelelő talajvízzel való ellátása meg nem oldható.

Ugyancsak Kecskeméten tartottak országos "Legény-nap"-ot a Katolikus Legényegyletek mindenünne összejűlt képviselői, akik a földműves- és iparos-ifjúság problémáit vitatták meg. A sűtőipari munkások delegátusai is országos értekezle-

ten beszéltek meg, hogy a szerkesztés terén milyen újabb célkitűzésekkel szolgálhatják leginkább szakszervezetük tagjainak érdekeit.

Augusztus elseje óta két nagy multó óhazai város: Debrecen s Keszthely főiskoláiban tart a nyári egyetem, számtalan külföldi — a "Kanadai Magyar Ujság" hasábjain megjelent hírdetés nyomán többek között kanadai-hallgató részvételével. A teljesen újjáépült "Kálvinista Róma" minden nevezetességét, sőt még a Hortobágyot is megtekintették a külföldi egyetemi hallgatók, akik a magyarság értekeivel a saját nyelvükön tartott előadásokból ismerkedhettek meg.

Magyaron kívül németül, angolul, olaszul és franciául tartottak előadást a keszthelyi nyári egyetemen is az ország legkiválóbb tudosai. Ezenkívül hatalmas zenekari hangversenyben is gyönyörködhettek a Keszthelyre zárandoklók, amelyen az 1832-ben Keszthelyen született Goldmark Károly hírneves zeneszerző "Falu-si lakodalmom" című alkotását a környék műkedvelőinek közreműködésével, színpompás jelenetben mutatták be.

Tisztán magyar jellegű volt, bár szintén sok külföldit hozott, a szegedi és miskolci-hét. Mindkét "határ"-városban augusztus 5-én nyílt meg az ünnepség, mely 12-ig tart. Szegeden ugyan már 4-én este bemutatták a csodálatos szépségű dóm-terén Madách Imre halhatatlan remekművét, "Az ember tragédiáját". Több ezer főnyílmező csodálhatta meg a "nógrádi bölcs" alkotását a szabad-téri előadásban, melyen 500 "extra" szereplő érzékeltette az egyes jelenetekben a nagy tömeget.

Miskolcon a város önálló tárvényhatóságának 25 éves jubileuma alkalmából rendeztek ünnepi hetet. A megnyitási előestéjén a miniorák templomnak lépcsőzetén szabad ég alatt mutatták be Haydn "Teremtés" című oratóriumát. Vasárnap 1.500 vidéki dalos részvételével ünnepelték meg a miskolci daleylet fennállásának 75-ik évfordulóját, a népkertben pedig rengeteg ember hőmpölygött, hogy a mezőkövesdi lakodalomban és a különböző népművészeti színpadok gyönyörű előadásait, a Kőzművelődési Egylet alapításának 40 éves jubileumára leleplezték Miskolc szülőterének a költő Lévy Józsefnek szobrát. Eredetileg az Avason nagyszabású tüzijátékot és látványosságokat terveztek, a városi tanács azonban úgy határozott, hogy azt a pénzt inkább megtakarítja az — inségek felségélyezésére. Hadd ö-rizték meg ők is jó emlékeztetben a miskolci hetet!

Miskolcon különben ipari-és kereskedelmi vásár keretében a környék szakszervei valóban mesterremeküket mutatták be a vásárló-közönségnek. Sok érdeklődőt vonzott a Bükk erdősegeinek vadállományát, valamint a Sajó, Tisza és Felsőmagyarországi többi folyójában élő halakat ritkaság példányokban bemutató kiállítás. A mezőgazdák nemzetközi sörpára-és repes-"show"-jakkal arattak sikert, a fiatalok viszont inkább a különböző sportesemények, valamint a nemzetközi motorkerékpár-verseny iránt érdeklődtek.

Sietünk leszögezni, hogy a fenti ünnepségeket főleg két tényező segítette elő: a magyar vidék kulturális gazdagsága s a

rendezőik rátermettsége. Ez utóbbihoz tartozik nem csupán a megfelelő szereplők kiválasztása, hanem a látványosságok "dobraverése". Ennek köszönhető, hogy ma már bizony ki-mozdul a falujából a magyar és igyekszik megismerni annak a talpalattnyi Hazának minden kincsét, amit meghagytak részére. Szintén vonzóerővel bír, hogy ma már olyan olcsón mér-rik a kulturát odahaza, mint sehol a földkerekségen. Még a MAV is 66%-os kedvezményt adott az ünnepi hetekre utazó tömegeknek!

Üldözik az új Rózsa Sándort

A lapzártakor érkezett óhazai tudósítások szerint Jászkarajenőn állítólag felismerték Márkus-Szabó Jánost, aki a Tolna megyei Madocsa község lakói hetek óta rettegésben tartotta. A büntetett előéletű legény rettentően megverte saját édesanyját, majd — miután kiszökött a börtönből — egy csendőrt agyonlőtt és július végén az éj leple alatt visszatért a faluba, hogy egy rokonán véres bosszút álljon, amiért "feladta" a hatóságoknak.

TRACI-KOMIKUS BALESETEK

Az óhazai rendőri krónikában két olyan eset fordult elő, amely bármennyire sajnálatos is, nem nélkülözi a helyzetkomikumot. Hegedűs Györgyné és Heppes Ferenc egy budai kávéházban mulatoztak és hajnali 4 órakor virágzó hangulatban hagyták el a kávéházat. Mikor az uccán bucsuzkodni kezdtek, a férfi tréfásan az asszony nyakába ugrott, aki erre a földre rogyott és ... a mentők térkialáncstöréssel vitték kórházba.

A másik eset a dunakeszi országon történt, a szereplője szintén egy nő és egy férfi. Dujnki László ácseségged kerékpár-tréninget tartott. Az országút egy szakaszán óriási sebességgel került meg egy lovaszekeret, amelyről váratlanul — és eddig meg nem állapított okból — a nyakába esett egy falusi menyecske. A biciklistát vállfiammal vitték kórházba.

AJANLJA ISMERŐSEINEK IS A "MI LAPUNK"-AT!

NAGYSZABÁSÚ óra kiárusítás
Vadon ut 16-os nagyságú 7 éves Elgin órák fehér arany tokban, teljes jótállással \$10. Rendeljen míg a készlet tart.
JOHN R. PISKO
5124th Ave. S. LETHBRIDGE, ALTA

Jelgés levelet kiadó továbbít
Árban Eredményben KICSI NAGY
a
APRÓHIRDETÉSE
Egy számban való közlés ára 60 c., három számban \$1.25 Szigoruan előre fizetendő

HAZASSÁG céljából keresem 24-35 éves leányt vagy örvény ismerettségű, akinek kedve van a független farm-élethez. Leveleket "ESZAK" jellegűre a kiadóhivatalba kérek: 375 Hargrave St. WINNIPEG, Man. 614
ELADÓ azonnal 56 akeros farm jó épületekkel, forrásvizrel, gépezettel és élő jószágokkal, 1 1/2 milere a városától. Az ösze-nek az ára \$1.500 kézpénz vagy fele kézpénz, a hátralék meg kívánt részletre. Adósság nincsen a birtokon, mely szeptember elsején lesz elérve, ha addig el nem kelne. Ha érdeklőnt, írjon vagy keressen fel személyesen: John Demeter, STRATTON Ont. 62-64

li Márkus-Szabót, aki a legutóbbi híradások szerint a Tiszántul felé vette volna útját. Tpkintetel arra, hogy veszedelmes bü-nözőről van szó, a jászkarajenői csendőrök utána vették és ma-gukat és Szolnok irányába szorítják a menekülőket. A Tiszaparton egészen Nagygyűlögig kor-dontó voltak a törvény emberei, hogy a gyilkos legény újra ki ne szabaduljon kezeik közül.

A BÉLYEGEKTŐL IS RETTEG PRAGA

A cseh postahivatalok a magyar posta által kiadott "Gülist-zia per l'Ungheria" fóllráau 20 és 40 filléres légi postabélyegeket nem ismerik el és ezekkel a bélyegekkel bérmentesített küldeményeket visszaküldik.

TUDVALEG, hogy az óhazában a dollár hivatalos árfolyama sokkal alacsonyabb, mint a magánárfolyamon. Sok esetben előfordult, hogy honfitársaink dollárban kívánják, hogy pénzüket az óhazában kifizesdék. A zomban sok esetben megtörtént az is, hogy a dollárokat hivatalos árfolyamra kormány beváltja és így a küldők óriási kárt szenvednek, különben ha tekintetbe vesszük, hogy pl. a KELEN cég most is 33%-al több pengőt fizet ki a dollárért, mint az ottani hivatalos ár. Ugyanez áll fenn a LEI, DENAR vagy CSEHKORONA, átutalásoknál, hol bár az elony jelenleg nem 33% — de mindenképpen jelentékeny.

Kanada vezető pénzügyi tőrdája, a KELEN cég, melynek pontosságát elismer. Irjon felvilágosítást és leg-újabb árfolyamainkat meg ma. ALEX A. KELEN LIMITED, 1456 City Hall Avenue, MONTREAL, Que.— Pénzt az óhazából gyorsan és akadémiaian kihozhatja általunk és itt annak értékét önnek dollárban fizetjük ki. ***

MAGYAROK GYÓGYSZERTÁRA
ahol orvoságit legújításokban szeresheti be. Recepteket és rendeléseket a legpontosabban állítjuk és szállítunk vidékre is.
THE FRANK HEDLEY Co.
McFARLAND Bldg. 4th Ave. E. LETHBRIDGE, ALTA.

GABONA - TÖZSDE

(Canadian Press aug 3-iki jelentése) (Zárjelben az előző 2 nap árait adjuk)

BUZA —	No 1 87 (86-87) No 2 84 (83-84)
No 3 83 (81-82) No 4 80 (77-80)	ZAB — 1 centtel emelkedett
No 2 CW 41 No 3 CW 28 cent	ARPA — 1 centtel emelkedett
No 3 CW 50 c; No 4 CW 48 cent.	BOR-ERPA — 1 centtel emelkedett
6 soros 57 cent; 2 soros 53 cent.	LEN — 2 centtel esett
No 1 CW 11.61 No 2 CW 11.57	ROZS — változatlan
No 1 CW 61 c; No 3 CW 57 cent.	

PÉNZ-PIAC

Amerikai dollár	60.98
Angol font	84.96
Magyar Pengő	29.26 cent
Osztrák silling	18.78 cent
Cseh korona	4.09 cent
Jugo dinár	2.25 cent
Rumán leu	1.02 cent
Budapesti jegyzés július 15-én	
Kanadai dollár	P 3.28-3.48
Amerikai dollár	P 3.29-3.48

ÁLLAT - VASÁR

SZOPÓS BORJU — változatlan	
J6	4.00 — 5.00
Középes	3.00 — 3.50
TINÓ — változatlan	
J6	3.50 — 5.00
Középes	2.50 — 3.00
OKAR — változatlan	
J6	3.50 — 4.50
Középes	2.75 — 3.25
BIRKA — változatlan	
J6	1.50 — 2.50
J6	1.15 — 1.25
Silány	0.75 — 1.00
SERTES — 15 centtel esett	
Szalonna	67.60
Nehéz	67.10
Kényű	7.50
No. 1. Koca	5.50
No. 2. Koca	5.00
BÁRÁNY — 50 centtel esett	
Idel előrend	64.50
Silány	3.50
BIRKA — 25 centtel esett	
J6	1.25 — 1.75
Silány	1.00 — 1.50

"A REJTETT ZUC", a Hallgató molyva kis családjának mindennapi élete. Mert hiába borult husz évvel ezelőt vére, lángba a világ, hiába pusztultak el embermilliók a csatatereken — a Zsuzsi, meg Andráska szerelme mégis diadalmaskodott a háboru gonosz szellemén. Az élet fen-ségét a maga egyszerűségében mutatja be regényünk keretében, a modern magyar író-nemzedék egyik legtehetségesebb alakja,

KOMAROMI JÁNOS, kinél jobban algha ismeri valaki népünk szellemét, a magyar vidék lelkének megnyilatkozását. Talán ez a magyarázata annak, hogy midőn Tormay Cecel egyszerű "magazin"-jének, a magas színvonalu "Napkelet"-nek hasábjain alig éve megjelent ez az értékes írás, meghódította még a városi emberek szívét is. Annnyira üde, annyira természetes, annyira emberi

"A REJTETT ZUC" mindenegyes alakja, az egész történet mesészövése, hogy akaratlanul is magával ragad minden olvasót. Nem is csoda, hiszen Komáromi érti a módját annak, hogy a legegyszerű történetet is miként teheti a legizgalmasabb detektivregénynél is érdekfeszítőbbé. A csatatereken vitélő helytálló, a szibériai fogság minden poklán keresztülvégződ

HÓS MAGYAR KATONA élettörténetét kevesen örökítették meg annyira megkapóan, mint Komáromi János, a régi kuruc időknek ezen ismert nevi krónikása. És nem hiába választotta a Rákóczi seregei tapodta zempléni földet elbeszélése színhelyül "A rejtett zuc" írója. Benne van ebben a regényben az egymásra találó magyar néposztályok sorsának egész szimfóniája. Mert

MEGÉRTÉS, SZÉRETET jellemzi a Hallgató molyva élete meséjének mindenegyes sorát. A kitaró tanulás, szorgalom révén tisztartóvá, majd az egész vidék népének atyai barátjává lett Béry Bálint valóban szívünkbe lopja magát, midőn egyszerű, szegény sorban elhunyt rokonai árváját örökbe fogadja, kitanitattja s így szövédk-fonódik élvezetes, izig-velig magyaros regényé "A rejtett zuc" története, melynek hő-sei két egyszerű, szerelmes fiatal lélek:

ZSUZSKA MEG ANDRÁS

MOLYVÁIG HALLIK AZ AGYU ...

Az 1916-ik esztendő írták, június vége körül. Két eszten-deje tartott már a háboru, ámde e hónapnak vége táján mégis sziv szorongva figyelt föl mindenki és belerázkódott. Mert egy Bruszilov nevű orosz tábornok két helyen is oly szörnyű erővel törte át északi frontunkat, hogy belereccsent az egész északi harcvonal. S az előzrudulni hihetetlen kozáktömegek élén egy Budéni nevű lovaggenerális állott volna. Állítólag. Otthon nyomban sorozni kezdték azokat a fiatalembereket, akiknek azon a nyáron kellett betölteniök huszadik esztendőjüket.

Mély csönd tanyázott a Hallgató-molyva körül közeli és távoli vidéken, molyvának nevezvén az Ondava-menti olyan uradalmi majorságokat, melyek alacsony halmon emelkednek ki a Tót Lapályból, magának a halomnak ligetes legalább a fele, e ligetes széléből piros-cseresep tisztartói lak néz el messzire s mint-ha maga felé hívogatná a messziről érkező vándorembereket.

De most vándorutas sem mutatkozott semerről. Enyhe kis szél fűjt a kassai hegyek irányából, ebben a zsongó szélben szünetlenül hajlongtak a vetések s menekültek Ung vármegye irányának. Olyan messzeségből, mely álomnak hatott csak, kéklő hegylánc szegte be körsőkörül a szemhatárt, csupán délnek volt nyitott a táj, melynek legtávolabbi karimáján délihába futkosott, egész alacsonyán. Acél-éles levegőben három vár látszott el idáig merengőn. Nyugatról, egy magános hegykúp legcsúcsáról, a szalánci vár, mely az ősi Forgách család tulajdona volt ebben az időben; északi irányból, a Vihorlát széléből, a vinnai vár romfalai hajlottak ki félig, mintha kíváncsian lesték volna, mi történik az alatt elterülő vidéken; kelet felől viszont, de haldokló messzeségből a munkácsi vár éles rajza látszott ki egy magános hegyfokról, különösen ha egyenesen tü-zött rá a búcsúzkodni készülő nap. Aki látta egyszer ilyenkor a